

ÁLTALÁNOS TANÍTÓI ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM (1-4. osztály)

1. Az anyanyelvi nevelés feladat- és tevékenységrendszere, részterületei az 1-4. osztályban
2. Az anyanyelvi tudás mibenléte, továbbfejlesztésének összefüggése az alapkészségek és képességek elsajátításával, alakításával (felzárkóztatás és tehetséggondozás az 1-4. osztályban)
3. Az olvasás, mint az anyanyelvi tudás része. Az olvasás megtanításának pedagógiai-pszichológiai kérdései a napjainkban alkalmazott módszerek tükrében
4. Az olvasás teljes tevékenységrendszere az 1-4. osztályban, az egyes tevékenységformák fejlesztési lehetőségei az integrált anyanyelvi nevelés keretében. Az olvasás szerepe a személyiségformálásban
5. Az írás megtanításának élettani feltételei, pedagógiai-pszichológiai tényezői, illetve a nehézségeket könnyítő metodikai változatok értékei. Az írás helye a kisiskolások munkáltatásában
6. A beszéd és a nyelv. A verbális és az averbális kommunikációs képességek fejlesztése az 1-4. osztályban. A beszédfejlődés pedagógiai pszichológiai összefüggései.
7. Az anyanyelvi tudás összefüggései az élőbeszéd továbbfejlesztésével, a szóbeli és írásbeli szövegalkotás tudatosításával az 1-4. osztályban
8. A nyelvtani fogalomalkotás didaktikai és pszichológiai kérdései, a fogalomképzésre vonatkozó tantárgypedagógiai elgondolások az alternatív tankönyvben a 4. osztályig
9. A sikeres helyesírás-tanulás személyes vonásokra (figyelem, emlékezet, törekvés stb.) és a meglévő anyanyelvi tudásra (helyesejtés, nyelvtan) utaló feltételei és fejlesztési lehetőségei. A helyesírás fejlesztésével kapcsolatos alternatív eljárások és tankönyvi megoldások az 1-4. osztályban
10. A szövegkezelés (szövegértés) és az irodalmi műelemzés megegyező feltételei, és alapvetően különböző eljárásai. A szövegértő képesség fejlesztésének pedagógiai, pszichológiai összefüggései.

11. A tanulásirányítás és az egyéni bánásmód pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai kérdései, illetve a folyamattervezés és foglalkozási formák szervezési módjai az anyanyelvi nevelésben
12. Az irodalmi szövegek értelmezésének, az esztétikai értékek feltárásának műveletei, képességfejlesztés az 1-4. osztályban
13. Az irodalom személyiségfejlesztő szerepe a különböző elméletek szerint. Az irodalomértés képességének fejlesztése lírai művek elemzése segítségével az 1-4. osztályban..
14. Az irodalom személyiségfejlesztő szerepe különböző irodalomelméleti felfogások szerint. Az irodalomértés képességének fejlesztése epikus művek elemzése segítségével az 1-4. osztályban. A narratív szöveg felfogásának pedagógiai, pszichológiai összefüggései.
15. Az irodalmi műelemzéssel társítható kommunikációs tevékenységek (mimetizálás, memoriter, versmondás, helyesejtés, könyvtárhasználati szokások stb.) az 1-4. osztályban.

MATEMATIKA ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

1-4. OSZTÁLY

1. Az alsó tagozatos matematika tananyag felépítése, a feldolgozását meghatározó didaktikai alapelvek. A struktúraszemlélet fejlesztése. Személyiségfejlesztés a matematikatanulás során.
2. A halmazközpontúság érvényesülése a matematikaoktatási folyamatban. A halmazszemlélet szerepe a fogalmak alakításában, rendszerezésében. A játék szerepe a fogalmak előkészítésében.
3. A logika témakör szerepe a gondolkodási módszerek, eljárások alapozásában. Az ismeret, a definíció, a sejtés megfogalmazásának megalapozása. A sejtés és bizonyítás igényének a kialakítása. Az anyanyelv és a matematikai nyelv kapcsolata, a matematikai szimbólumok funkciója, használata.
4. A természetes szám fogalmának kialakítása, a számhalmaz épülése, a számfogalom bővülésének folyamata, szükségessége, követelményei. A tárgyakkal, eszközökkel való tevékenység, tevékenykedtetés szerepe a matematikai ismeretszerzésben.
5. Az algoritmikus gondolkodás képességének fejlesztése, az alpműveletek fogalmának, eljárásának tanítása során. Az alpműveletek szerepe a jártasságok, készségek fejlesztésében. Az eszközhasználat az algoritmusok tanítása során.
6. Az algebrai ismeretek megalapozása az alpműveletek tulajdonságainak felfedeztetése, általánosíthatóságának megsejtetése. A nyitott mondatok igazsághalmazának meghatározása. Egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenség-rendszerek megoldása az alsó tagozaton. Differenciálás lehetőségei az anyag feldolgozása során.
7. A szöveges feladatok szerepe a problémamegoldó gondolkodás képességének fejlesztésében, a matematikai ismeretek alkalmazásának képességében, a szövegértő olvasás fejlődésében. A problémamegoldás algoritmusai. A modellek felhasználása a problémamegoldásban. A problémák gyakorlati vonatkozásainak szerepe.
8. A függvénysemlelet, a függvényyszerű gondolkodás képességének fejlesztése az „Összefüggések, függvények, sorozatok” témakör kapcsán. Szabályjátékok. Koordinátarendszer. A tantárgyi és tantárgyak közötti koncentráció lehetőségei a témakörben.
9. A statikus térszemlelet fejlesztésének lehetőségei, a geometria tanítása során. Testek, síkbeli alakzatok tulajdonságainak felfedeztetése. A szemléltetés, a konstrukció szerepe az elvonatkoztatás képességének a fejlődésében.

- 10.** A transzformációk szerepe a tanulók dinamikus térszemléletének fejlesztésében. Alakzatok tulajdonságainak megváltozása, illetve megmaradása átalakítások, mozgások kapcsán. Analógiák szerepe az ismeretszerzésben. A tanulók függvény szemléletének kiterjesztése.

- 11.** A kombinatorikus gondolkodásmód, a valószínűségi, statisztikai szemlélet megalapozása, fejlesztése. A fokozatosság elvének érvényesülése az anyag tanítása során. A témakör szerepe a kreatív személyiségfejlesztésben. A kísérlet, séma szerepe a problémamegoldásban. Differenciálás fontossága a matematika tanulása során.

- 12.** Mérések mértékek, becslések az alsó tagozaton. A távolság, felszín, térfogat, tömeg, idő mérése, mértékegységei. A csoportos foglalkozási forma lehetőségei a témakörben, és szerepe a közösségformálásban, a személyiségfejlesztésben.

TESTNEVELÉS ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

1-4. OSZTÁLY

1. Az iskolai testnevelés célja, és feladatai, a tanító szerepe a 6-10 éves tanulók egészséges testi fejlődésében és a mozgásműveltség fejlesztésében. A 6-10 éves tanulók mozgásfejlődésének a szakaszai, azok jellemzői és kölcsönhatásuk a pszichikus funkciókkal.
2. A testnevelés nevelési, oktatási, képzési tartalmai (NAT, Kerettantervek, Helyi tantervek). A testgyakorlatok szerepe az alsó tagozatosok iskolán belüli tanítási-tanulási folyamatában, a személyiségfejlesztésben és az egészségmegőrzésben.
3. A mozgásos cselekvések oktatásának folyamata, azok sajátosságai és módszerei. A mozgásos cselekvések fogalma, oktatásának sajátosságai, a mozgástanulás (készségek kialakításának) szakaszai. Az ismeretközlés formái, a megértés ellenőrzése, a hibajavítás, a segítségadás, a gyakoroltatás módszerei,
4. A motoros képességek rendszere, fejlesztésük alapelvei és a fejlesztés lehetőségei az alsó tagozaton. A motoros és a pszichikus képességek kölcsönhatásai
5. A mozgásos játékok jellemzése, szerepük az alsó tagozatos testnevelésben, a személyiség fejlesztésében. A mozgástanulást és a gyakorlást segítő módszerek. A mozgásos játékok oktatásának a módszerei egy konkrét példán bemutatva
6. A testnevelés jellegű foglalkozások (testnevelés óra, délutáni sportfoglalkozások) szerkezete, felépítése. A foglalkozások tervezése a mozgásos cselekvések egészségmegőrző és edzettséget fokozó hatásainak a kiváltása érdekében

ÉNEK-ZENE ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

1-4. OSZTÁLY

1. Az általános iskola alsó tagozatában folyó ének-zenei nevelés cél-, feladat- és követelményrendszere. A témakörök módszertani összefüggései és tükröződésük a tankönyvek metodikai rendszerében. Az iskolát megelőző – óvodai – zenei nevelés főbb feladatai.
2. A figyelem és az emlékezet szerepe a hallás utáni daltanításban. A daltanítás módjai. A gyermekjátékok, népdalok jelentősége és funkciója az általános iskola 1-4. osztályának nevelésében. A magyar népzenei anyag motivációs hatása a gyermekek identitástudatára, a népdalok személyiségformáló szerepe.
3. A képzet mint a zenei ismeretek kialakításának konkrét feltétele. A ritmikai és dallami ismeretek kialakításának területei és folyamatai.
4. Az ismeretek készségszintű alkalmazása. A jelről történő daltanítás feltételei, típusai (kézjel – betűjel – hangjegy) az 1-4. osztályban. Szerepe, jelentősége az alsó tagozatos zenei nevelésben.
5. Az ismeret – jártasság – készség pedagógiai-pszichológiai összefüggései. A ritmikai és dallami készségfejlesztés automatizmusai (hangzás – név – jel, illetve jel – név – hangzás) és módszerei (felismerés, lejegyzés, reprodukálás) a zenei írás-olvasás terén.
6. A hangszínhallás fejlesztése zenehallgatással. A zenehallgatás célja, feladatai, koncepciója és irányításának metodikája. A szemléltetés szerepe, módszerei és eszközei az ének-zene órákon.

Záróvizsga tételek: Ember a természetben KÖRNYEZETISMERET (1-4. osztály)

1., A környezetismeret tantárgy helye és szerepe az alapfokú nevelés-oktatás cél- és feladatrendszerében. A tantárgy komplexitása, koncentráció a tárgyon belül és más tárgyakkal.

2., A környezetismeret tantárgyban jelentkező speciális személyiségfejlesztési feladatok. A tantárgyban rejlő nevelési lehetőségek kihasználása az egyes tantervi témák feldolgozása során.

3., Az 1.-4. osztály környezetismeret tananyagának feldolgozásához szükséges tanulói ismeretszerző, kutató módszerek és a hozzájuk kapcsolódó tanítói feladatok.

4., A környezetismeret tanításában alkalmazható szervezeti formák jellemzői. A tanulmányi séták és kirándulások szerepe az ismeretszerzés és alkalmazás folyamatában az 1-4. osztályokban. A tervező-szervező munkával kapcsolatos feladatok.

5., A környezetismeret tanításában alkalmazható munkaformák jellemzői. A differenciálás és felzárkóztatás lehetőségei és az egyéni speciális fejlesztés jelentősége a környezetismeret órákon.

6., A tanítás-tanulás folyamatának elemzése. A környezetismeret órákon alkalmazható taneszközök és azok alkalmazásának módja, a tanulók instrumentális kompetenciájának fejlesztése. Az ismeretterjesztő gyermekirodalom szerepe a tananyag feldolgozásában.

7., Az algoritmusok alkalmazása a környezetismeret tantárgy tananyagának feldolgozásakor a szaktárgyi fogalmak kialakításában. A képzet- és fogalomalkotás kisiskoláskori jellemzői.

8., A környezetismeret tantárgy alapozó jellegének érvényesítése a természetismeret, a biológia, a fizika, a földrajz és a kémia tantárgyak vonatkozásában. Az ismeretszerzés forrásai és az alkalmazás fázisai.

9., A környezetvédelmi alapismeretek elsajátításának és a környezettudatos magatartás kialakításának helye és szerepe a környezetismeret tanításában. A nevelő feladatai és lehetőségei a környezeti nevelés területén.

10., A demonstrációs és az önálló tanulói kísérletezés szerepe a környezetismeret tanításában. Az önálló kísérletezés szerepe a kognitív és motorikus képességek fejlesztésében. A projektmunka szervezeti, tartalmi elemei és pedagógiai jelentősége.

11., A lakóhelyi természeti és társadalmi környezet megismerésének lehetőségei tantervi és tanterven kívüli tevékenységrendszerben.

12.,A tanórán kívüli tevékenységi formák és a tanórai munka kapcsolata a környezetismeret tanítási-tanulási folyamatában. Az erdei iskola szerepe a környezeti nevelésben. Az erdei iskola szervezési kérdései.

VIZUÁLIS NEVELÉS ZÁRÓRÓVIZSGA TÉMAI

1-4. osztály

1. A „NAT” alapvető vonásai, jelentősége, struktúrája a tanterv értelmezése, lebontása. Tanmenetkészítés
2. A feladatsorok tervezése. A tanórák, a vizuális problémák logikus sorrendje. Technikák, eljárások szerepe
3. Az ábrázolás fejlődése az életkor függvényében. A gyermekrajzok sajátosságai, értelmezésének, értékelésének szempontjai
4. A tér érzékeltetésének problémái a síkábrázolásban és a plasztikai feladatokban. A téri ismeretek gazdagítását szolgáló tevékenységi formák az alsó tagozatban
5. A műalkotások bemutatásának és szemléltetéseknek lehetséges útjai a vizuális nevelésben. A népművészeti ismeretek helye az alsó tagozatban
6. A vizuális környezetkultúra jelentősége kisiskolás korban (épített környezet, környezetalakítás – dekoráció, tárgykultúra)
7. A szíkontrasztok megismertetésének gyakorlati lehetőségei a tanítási órákon

ÉLETVITEL ÉS GYAKORLATI ISMERETEK ZÁRÓRÓVIZSGA TÉTELEK (Technika)

1-4. osztály

1. Az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségi terület tartalma mint az általános műveltség része. A célok, feladatok, követelmények összefüggései.
2. A tevékenység és tevékenykedtetés mint a műveltségi terület feladatai megvalósításának legfontosabb eszköze. A tevékenység szerepe a személyiség fejlesztésében.
3. A technikai problémamegoldásra, az önálló gondolkodásra és tevékenységre nevelés feladatai, lehetőségei az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségi terület feladatainak megvalósításában. A kreatív személyiség alakításának tényezői.
4. A tanulók tevékenységének szervezése az emberi munka logikája szerint. Az ismeretszerzés sajátosságai, módszerei, munkaszervezési formái az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségi területen.
5. Az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségi terület sajátos képességfejlesztési feladatai és lehetőségei (problémafelismerés, - elemzés, tervezés, kivitelezés stb. bemutatása egy témakör/modul keretében).